Ročník 1974

Sbírka zákonů

Československá socialistická republika

ČESKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA | SLOVENSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

Částka 6 | Vydána dne 7. května 1974 | Cena Kčs 1,30

OBSAH:

40. Zákon o Sboru národní bezpečnosti

41. Ústavní zákon Slovenské národní rady o souhlasu ke změně hranic Slovenské socialistické republiky

42. Vyhláška federálního ministerstva vnitra o prokazování příslušnosti ke Sboru národní bezpečnosti

43. Vyhláška federálního ministerstva vnitra o Pomocné stráži Veřejné bezpečnosti

Oznámení o vydání obecných právních předpisů

40

ZÁKON

ze dne 24. dubna 1974

o Sboru národní bezpečnosti

Ochrana socialistického společenského a státního zřízení, veřejného pořádku a majetku v socialistickém vlastnictví, jakož i ochrana bezpečnosti občanů a jejich práv a majetku patří k rozhodujícím předpokladům úspěšného rozvoje naší socialistické společnosti. Významnou úlohu při tom plní Sbor národní bezpečnosti, který — vycházeje z cílů a směrnic stanovených Komunistickou stranou Československa — ve spolupráci s jinými orgány státu, státními, družstevními a společenskými organizacemi i občany odhaluje nepřátelskou činnost zaměřenou proti Československé socialistické republice a jinou protispolečenskou činnost, napomáhá k odstraňování jejich příčin a celou svou činností usiluje o důsledné dodržování a upevňování socialistické zákonnosti a státní disciplíny.

Aby byly vytvořeny vhodné podmínky pro činnost Sboru národní bezpečnosti a přitom zabezpečena zákonná práva a svobody občanů, usneslo se Federální shromáždění Československé socialistické republiky na tomto zákoně:

Úvodní ustanovení

§ 1

(1) Sbor národní bezpečnosti je jednotným ozbrojeným bezpečnostním sborem, jehož základním posláním je chránit socialistické společenské a státní zřízení, veřejný pořádek, bezpečnost osob a majetku.

(2) Své poslání plní Sbor národní bezpečnosti preventivní a výchovnou činností a uplatňováním prostředků státního donucení.

§ 2

Sbor národní bezpečnosti přispívá k tomu, aby všichni občané mohli uplatňovat svá práva při plném zachování své důstojnosti a osobní svobody v souladu s právním řádem a zájmy socialistické společnosti.

§ 3

(1) Ve své činnosti se Sbor národní bezpečnosti řídí Ústavou Československé socialistické republiky, ústavními zákony, zákony a ostatními právními předpisy.

(2) Do práv a svobod občanů může Sbor národní bezpečnosti a jeho příslušníci zasahovat, vyžaduje-li to ochrana socialistického společenského a státního zřízení, veřejného pořádku, bezpečnosti osob nebo majetku, a to jen v mezích zákona a v rozsahu přiměřeném chráněnému zájmu.

HLAVA PRVNÍ

ÚKOLY SBORU NÁRODNÍ BEZPEČNOSTI

§ 4

Základní úkoly

Při uskutečňování svého poslání Sbor národní bezpečnosti

a) odhaluje a zneškodňuje nepřátelskou činnost zaměřenou proti Československé socialistické republice;

b) chrání bezpečnost osob a majetku;

c) soustřeďuje a zpracovává informace důležité pro bezpečnost státu a jeho politický a hospodářský rozvoj;

d) zabezpečuje ochranu ústavních činitelů;

e) ve vymezeném rozsahu zabezpečuje ochranu objektů zvláštní důležitosti;

f) odhaluje trestné činy a přečiny a zjišťuje jejich pachatele;

g) vyšetřuje a vyhledává trestné činy a objasňuje přečiny podle trestního řádu;

h) podílí se na zajišťování úkolů stanovených předpisy o ochraně státního, hospodářského a služebního tajemství;[1])

ch) spolupůsobí při obraně Československé socialistické republiky a při ochraně státních hranic;

i) působí při zajišťování veřejného pořádku, a byl-li porušen, činí opatření k jeho obnovení;

j) spolupůsobí při řízení silničního provozu a dohlíží na jeho bezpečnost a plynulost;

k) odhaluje přestupky, které podle zvláštních předpisů též objasňuje, a pokud zákon[2]) stanoví, rozhoduje o přestupcích;

l) plní stanovené úkoly v ochranném dohledu.

Plnění dalších úkolů

§ 5

(1) Ministr vnitra Československé socialistické republiky může pověřit útvary Sboru národní bezpečnosti zajišťováním úkolů, jejichž plnění je podle příslušných obecně závazných právních předpisů svěřeno federálnímu ministerstvu vnitra; ministr vnitra České socialistické republiky a ministr vnitra Slovenské socialistické republiky mohou pověřit útvary Sboru národní bezpečnosti zajišťováním úkolů, jejichž plnění je podle příslušných obecně závazných právních předpisů svěřeno ministerstvu vnitra České socialistické republiky a ministerstvu vnitra Slovenské socialistické republiky.

(2) Ministr vnitra Československé socialistické republiky může k plnění úkolů vojsk ministerstva vnitra povolat příslušníky Sboru národní bezpečnosti. Plní-li příslušníci Sboru národní bezpečnosti úkoly vojsk ministerstva vnitra, mají při plnění těchto úkolů stejná práva a stejné povinnosti jako vojáci těchto vojsk, pokud ministr vnitra Československé socialistické republiky nerozhodne jinak.

(3) Sbor národní bezpečnosti plní též další úkoly státní správy, pokud tak stanoví zvláštní předpisy.

§ 6

(1) Vznikne-li bezprostřední nebezpečí vážného ohrožení veřejného pořádku, které nemůže být odstraněno silami a prostředky příslušných orgánů, je Sbor národní bezpečnosti povinen zúčastnit se odvrácení tohoto nebezpečí. Činnost Sboru národní bezpečnosti se v takovém případě omezí na provedení nezbytných opatření.

(2) Byla-li opatření uvedená v odstavci 1 provedena bez vědomí příslušného orgánu, je Sbor národní bezpečnosti povinen neprodleně o nich vyrozumět tento orgán a místní národní výbor.

§ 7

Mezinárodní spolupráce

Sbor národní bezpečnosti se v souladu s příslušnými dohodami podílí na upevňování bezpečnosti států světové socialistické soustavy; za tím účelem spolupracuje s bezpečnostními službami těchto států.

---

[1]) Zákon č. 102/1971 Sb., o ochraně státního tajemství. Nařízení vlády ČSSR č. 148/1971 Sb., o ochraně hospodářského a služebního tajemství.

[2]) § 29 a 31 zákona č. 60/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku.

HLAVA DRUHÁ

ORGANIZACE A ŘÍZENÍ SBORU NÁRODNÍ BEZPEČNOSTI

Základní principy organizace

§ 8

(1) Sbor národní bezpečnosti je podle vojenských zásad organizovaný sbor, který plní úkoly na celém území Československé socialistické republiky.

(2) Základní zásady organizační výstavby a celkové početní stavy Sboru národní bezpečnosti schvaluje vláda Československé socialistické republiky.

(3) Zásady organizace Sboru národní bezpečnosti stanoví ministr vnitra Československé socialistické republiky.

(4) Organizaci útvarů Sboru národní bezpečnosti řízených ministrem vnitra Československé socialistické republiky stanoví ministr vnitra Československé socialistické republiky. Organizaci útvarů Sboru národní bezpečnosti řízených ministrem vnitra České socialistické republiky a ministrem vnitra Slovenské socialistické republiky stanoví tito ministři.

§ 9

(1) V rámci Sboru národní bezpečnosti je vytvořena složka Státní bezpečnosti a složka Veřejné bezpečnosti.

(2) Sbor národní bezpečnosti se člení na útvary; útvary Státní bezpečnosti a útvary Veřejné bezpečnosti jsou podřízeny náčelníkům a velitelům v těchto složkách.

(3) Sbor národní bezpečnosti je v zásadě organizován podle krajů, okresů a obvodů.

§ 10

(1) Ministr vnitra Československé socialistické republiky je představeným všech příslušníků Sboru národní bezpečnosti; ministr vnitra České socialistické republiky a ministr vnitra Slovenské socialistické republiky jsou představenými všech příslušníků Sboru národní bezpečnosti, kteří jsou zařazeni v útvarech jimi řízených.

(2) Bližší úpravu vztahů nadřízenosti a podřízenosti příslušníků Sboru národní bezpečnosti, jakož i úpravu jednotného výkonu služby v útvarech Sboru národní bezpečnosti stanoví v mezích příslušných zákonů[3]) ministr vnitra Československé socialistické republiky.

Krajské správy Sboru národní bezpečnosti

§ 11

Činnost útvarů Sboru národní bezpečnosti v krajích zabezpečují krajské správy Sboru národní bezpečnosti.

§ 12

(1) V čele krajských správ Sboru národní bezpečnosti jsou náčelníci, kteří na území krajů

a) koordinují činnost útvarů Sboru národní bezpečnosti a ve vymezeném rozsahu je přímo řídí;

b) organizují součinnost útvarů Sboru národní bezpečnosti se státními a jinými orgány;

c) odpovídají za materiálně technické a finanční zajištění činnosti všech útvarů Sboru národní bezpečnosti.

(2) V podrobnostech stanoví úkoly a rozsah pravomoci náčelníků krajských správ Sboru národní bezpečnosti ministr vnitra Československé socialistické republiky v dohodě s ministrem vnitra České socialistické republiky a ministrem vnitra Slovenské socialistické republiky.

§ 13

Vyšetřovatelé Sboru národní bezpečnosti

(1) Ve Sboru národní bezpečnosti působí vyšetřovatelé, kteří konají vyšetřování podle ustanovení trestního řádu.

(2) Vyšetřovatelem Sboru národní bezpečnosti může být jmenován příslušník, který splňuje podmínky pro ustanovení do funkce vyšetřovatele podle zvláštních předpisů.[4])

(3) Vyšetřovatele Sboru národní bezpečnosti jmenují v oborech své působnosti ministr vnitra Československé socialistické republiky, ministr vnitra České socialistické republiky a ministr vnitra Slovenské socialistické republiky.

(4) Ve věcech týkajících se vyšetřování jsou vyšetřovatelé Sboru národní bezpečnosti podřízeni náčelníkům vyšetřovacích útvarů.

§ 14

Pravomoc vojenských soudů ve věcech příslušníků Sboru národní bezpečnosti

Příslušníci Sboru národní bezpečnosti podléhají pravomoci vojenských soudů a ustanovením o trestných činech vojenských.

---

[3]) Zákon č. 128/1970 Sb., o vymezení působnosti Československé socialistické republiky ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti. Zákon č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev. Zákon č. 100/1970 Sb., o služebním poměru příslušníků Sboru národní bezpečnosti.

[4]) § 17 odst. 2 zákona č. 100/1970 Sb., o služebním poměru příslušníků Sboru národní bezpečnosti.

HLAVA TŘETÍ

POVINNOSTI A OPRÁVNĚNÍ PŘÍSLUŠNÍKŮ SBORU NÁRODNÍ BEZPEČNOSTI

Oddíl první

Povinnosti příslušníků Sboru národní bezpečnosti při výkonu služby

§ 15

(1) Při provádění služebních úkonů a zákroků, jakož i při ostatní služební činnosti jsou příslušníci Sboru národní bezpečnosti povinni dbát cti, vážnosti a důstojnosti občanů i své vlastní a usilovat o to, aby občanům v souvislosti s touto činností nevznikla bezdůvodná újma a případný zásah do jejich práv a svobod nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu prováděného opatření.

(2) Dovolují-li to okolnosti případu, jsou příslušníci Sboru národní bezpečnosti povinni při provádění služebního úkonu poučit občany o jejich právech i o možnostech podat stížnost.

§ 16

(1) Příslušníci Sboru národní bezpečnosti jsou povinni v mezích tohoto zákona zakročit, popřípadě učinit jiná opatření nezbytná k provedení zákroku, zejména je-li páchán trestný čin, přečin nebo přestupek.

(2) Hrozí-li někomu nebezpečí smrti, újma na zdraví nebo škoda na majetku, jsou příslušníci Sboru národní bezpečnosti povinni učinit opatření nezbytná k odstranění bezprostředního ohrožení.

(3) Ministr vnitra Československé socialistické republiky stanoví způsob a rozsah zákroků nebo nezbytných opatření, které jsou příslušníci Sboru národní bezpečnosti podle předchozích odstavců povinni provést i v době, kdy jsou mimo službu.

(4) Ministr vnitra Československé socialistické republiky, ministr vnitra České socialistické republiky a ministr vnitra Slovenské socialistické republiky mohou pro příslušníky Sboru národní bezpečnosti zařazené v útvarech jimi řízených omezit rozsah oprávnění a povinností stanovených pro ně tímto zákonem, a to v souladu s rozsahem úkolů, jež tyto útvary zabezpečují.

§ 17

Jsou-li příslušníci Sboru národní bezpečnosti při provádění služebního úkonu požádáni o prokázání příslušnosti ke Sboru národní bezpečnosti, učiní tak způsobem, který stanoví federální ministerstvo vnitra obecně závazným právním předpisem.

§ 18

(1) Zakročuje-li příslušník Sboru národní bezpečnosti, užije — pokud to povaha zákroku vyžaduje a okolnosti dovolují — slov: „Jménem zákona!".

(2) Každý je povinen uposlechnout výzvy zakročujícího příslušníka Sboru národní bezpečnosti.

(3) Při řízení silničního provozu i při dohledu nad ním a při výkonu zvláštních služeb platí pro pokyny a výzvy příslušníků Sboru národní bezpečnosti zvláštní předpisy.

Oddíl druhý

Oprávnění příslušníků Sboru národní bezpečnosti

§ 19

Oprávnění požadovat vysvětlení

(1) Příslušníci Sboru národní bezpečnosti jsou oprávněni požadovat potřebné vysvětlení od každého, kdo může přispět k objasnění skutečností důležitých pro zjištění trestného činu, přečinu nebo přestupku a jejich pachatele, jakož i pro vypátrání hledaných nebo pohřešovaných osob a věcí; za tím účelem jsou oprávněni ho vyzvat, aby se ve stanovenou dobu dostavil k určenému útvaru Sboru národní bezpečnosti.

(2) Každý je povinen výzvě podle předchozího odstavce vyhovět.

(3) Vysvětlení nesmí být požadováno od toho, kdo by jím porušil zákonem uloženou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byl této povinnosti zproštěn.

(4) Vysvětlení může odepřít ten, kdo by jím sobě nebo osobě blízké způsobil nebezpečí trestního stíhání.

(5) Kdo se dostaví na výzvu, má nárok na náhradu nutných výdajů a na náhradu ušlého výdělku. Náhradu poskytuje Sbor národní bezpečnosti. Nárok na náhradu nemá ten, kdo byl vyzván, aby se dostavil jen ve vlastním zájmu nebo pro své protiprávní jednání.

(6) Nárok na náhradu nutných výdajů a na náhradu ušlého výdělku zaniká, jestliže jej oprávněný neuplatní do tří dnů ode dne, kdy se na výzvu dostavil; na to musí být oprávněný upozorněn.

(7) Nevyhoví-li předvolaná osoba bez dostatečné omluvy nebo bez závažných důvodů výzvě podle odstavce 1, může být předvedena.

§ 20

Oprávnění požadovat prokázání totožnosti

(1) Při plnění úkolů podle tohoto zákona jsou příslušníci Sboru národní bezpečnosti oprávněni vyzvat každého, aby hodnověrným způsobem prokázal svou totožnost.

(2) Každý je povinen výzvě podle předchozího odstavce vyhovět.

(3) Příslušníci Sboru národní bezpečnosti jsou oprávněni předvést každého, kdo nechce nebo nemůže hodnověrně prokázat svou totožnost.

(4) Předvedená osoba musí být ihned po zjištění totožnosti, nejpozději však do 24 hodin od předvedení, propuštěna.

(5) O předvedení podle odstavce 3 sepíše se u příslušného útvaru Sboru národní bezpečnosti úřední záznam.

Úkony při zjišťování totožnosti neznámých osob

§ 21

(1) Nelze-li totožnost neznámé osoby zjistit jinak, jsou příslušníci Sboru národní bezpečnosti oprávněni požadovat strpění nezbytných úkonů jako je snímání daktyloskopických otisků, fotografování, zevní měření těla a jeho částí a zjišťování zvláštních tělesných znamení.

(2) K účelu uvedenému v předchozím odstavci jsou příslušníci Sboru národní bezpečnosti oprávněni požadovat vzorek rukopisu a půjčení věci, jež mají vztah k totožnosti neznámé osoby. Kdo je o vzorek rukopisu nebo o půjčení věci požádán, je povinen žádosti vyhovět.

(3) O půjčení věci vydá příslušný útvar Sboru národní bezpečnosti osobě, orgánu nebo organizaci, kteří věc půjčili, potvrzení a po nezbytných úkonech ji neprodleně vrátí.

§ 22

Příslušníci Sboru národní bezpečnosti jsou oprávněni činit úkony uvedené v § 21 též při objasňování přečinů, vyhledávání a vyšetřování trestných činů, a to i u osob, na nichž, popřípadě k jejichž škodě byl čin spáchán nebo u nichž bylo zjištěno, že byly přítomny na místě činu.

Zajištění

§ 23

(1) Příslušníci Sboru národní bezpečnosti jsou oprávněni za účelem provedení potřebných služebních úkonů zajistit každého, kdo výtržnostmi nebo jiným nepřístojným chováním narušuje veřejný pořádek.

(2) Zajištění nesmí trvat déle než 48 hodin.

(3) O zajištění, jež trvá déle než 24 hodin, vyrozumí příslušný útvar Sboru národní bezpečnosti, nebrání-li tomu závažné okolnosti, některého z blízkých příbuzných zajištěné osoby, a jde-li o vojáka, jeho přímého nadřízeného.

§ 24

(1) Příslušníci Sboru národní bezpečnosti jsou oprávněni, nelze-li vykonatelné rozhodnutí příslušného orgánu o vyhoštění zabezpečit jinak, zajistit každého, kdo má být vyhoštěn, na dobu nezbytně nutnou k vyhoštění, nejdéle však na dobu 14 dnů.

(2) O zajištění podle odstavce 1 i podle § 23 odst. 1 sepíše se u příslušného útvaru Sboru národní bezpečnosti úřední záznam.

§ 25

Oprávnění odebrat zbraň

Příslušníci Sboru národní bezpečnosti jsou oprávněni přesvědčit se, zda ten, koho předvádějí nebo zajišťují, není ozbrojen, a podle povahy případu zbraň až do dalšího rozhodnutí příslušných orgánů odebrat.

§ 26

Zajišťování ochrany leteckého provozu

Za účelem zjištění, zda cestující nepřepravuje zbraň, popřípadě jiný předmět, pro který jsou československým provozovatelem letecké dopravy stanoveny zvláštní podmínky letecké dopravy nebo který je z letecké dopravy vyloučen, jsou příslušníci Sboru národní bezpečnosti při zajišťování ochrany leteckého provozu oprávněni vykonat osobní prohlídku, prohlídku zavazadel, jakož i prohlídku letadla.

§ 27

Oprávnění k prohlídce dopravních prostředků

Při pátrání po hledaných osobách, zbraních, střelivu, výbušninách, omamných prostředcích nebo odcizených věcech jsou příslušníci Sboru národní bezpečnosti oprávněni přesvědčit se, zda se hledaná osoba nebo věc nenachází v dopravních prostředcích.

§ 28

Oprávnění při výkonu služby na státních hranicích

Při výkonu služby na státních hranicích jsou příslušníci Sboru národní bezpečnosti oprávněni vykonat osobní prohlídku, prohlídku zavazadel i dopravních prostředků a jsou povinni zabraňovat neoprávněnému přechodu přes státní hranice.

§ 29

Zákaz vstupu na určená místa

Jestliže to vyžaduje účinné zabezpečení veřejného pořádku nebo jiný zájem státu, jsou příslušníci Sboru národní bezpečnosti oprávněni přikázat každému, aby na nezbytně nutnou dobu nevstupoval na určená místa anebo se na nich nezdržoval.

§ 30

Oprávnění otevřít byt

(1) Je-li důvodná obava, že je ohrožen život nebo zdraví anebo hrozí-li škoda většího rozsahu na majetku, jsou příslušníci Sboru národní bezpečnosti oprávněni otevřít byt, vstoupit do něho a provést v souladu s tímto zákonem potřebné služební úkony.

(2) O služebních úkonech provedených podle předchozího odstavce příslušníci Sboru národní bezpečnosti sepíší úřední záznam a vyrozumějí neprodleně uživatele bytu.

§ 31

Odnětí věci v řízení o přestupku

(1) Příslušníci Sboru národní bezpečnosti jsou oprávněni po předchozí marné výzvě k vydání odejmout věc, o níž lze mít důvodně za to, že v řízení o přestupku může být vysloveno její propadnutí nebo může být zabrána.

(2) O odnětí věci se sepíše úřední záznam a osobě, jíž byla věc odňata, se vystaví potvrzení o odnětí věci.

(3) Nelze odejmout věc, jejíž hodnota je v nápadném nepoměru k povaze přestupku.

(4) Není-li v řízení o přestupku vysloveno propadnutí nebo zabrání věci, jsou příslušníci Sboru národní bezpečnosti povinni věc neprodleně vrátit.

Oddíl třetí

Prostředky používaná příslušníky Sboru národní bezpečnosti při služebních zákrocích

Použití mírnějších prostředků

§ 32

(1) V zájmu ochrany veřejného pořádku, zejména k odvrácení útoku na sebe nebo na jinou osobu, při služebních zákrocích proti výtržníkům a jiným nebezpečným osobám nebo k překonání odporu, který směřuje ke zmaření služebního zákroku, úkonu či výzvy, jakož i k zabránění útěku zajištěné nebo předváděné osoby, jsou příslušníci Sboru národní bezpečnosti oprávněni použít hmatů a chvatů sebeobrany, slzotvorného prostředku, obušku, pout, služebního psa, proudu vody, vytlačování vozidly, úderu zbraní, výstrahy a varovného výstřelu do vzduchu.

(2) Federální ministerstvo vnitra může obecně závazným právním předpisem stanovit případné další obdobné prostředky, jichž mohou příslušníci Sboru národní bezpečnosti používat při služebních zákrocích.

§ 33

(1) Jestliže je to s ohledem na okolnosti případu možné, jsou příslušníci Sboru národní bezpečnosti před použitím prostředků podle § 32 povinni užít domluvy, napomenutí a výzvy.

(2) Příslušníci Sboru národní bezpečnosti jsou povinni použít toho z prostředků uvedených v § 32, který umožňuje řádné splnění jejich služebních povinností a přitom co nejméně poškozuje osobu, proti níž zakročují. Zároveň dbají, aby tohoto prostředku bylo použito jen způsobem přiměřeným a aby případná škoda nebyla ve zřejmém nepoměru k významu chráněného zájmu.

(3) Federální ministerstvo vnitra upraví podrobněji podmínky a způsob použití prostředků uvedených v § 32 při služebních zákrocích.

§ 34

Použití zbraně

(1) Příslušník Sboru národní bezpečnosti je oprávněn použít zbraně jen v těchto případech:

a) aby v případě nutné obrany odvrátil útok vedený proti jeho osobě nebo mu bezprostředně hrozící anebo útok na život jiné osoby;

b) jestliže se nebezpečný pachatel, proti němuž zakročuje, na jeho výzvu nevzdá nebo se zdráhá opustit svůj úkryt;

c) nelze-li jinak překonat odpor směřující ke zmaření jeho závažného služebního zákroku;

d) aby zamezil útěku nebezpečného pachatele, jehož nemůže jiným způsobem zadržet;

e) nelze-li jinak zadržet dopravní prostředek, jehož řidič bezohlednou jízdou vážně ohrožuje životy, zdraví a majetek a na opětovnou výzvu nebo znamení dané podle příslušných předpisů nezastaví;

f) aby odvrátil nebezpečný útok, který ohrožuje střežený objekt nebo stanoviště, po marné výzvě, aby bylo upuštěno od útoku;

g) proti osobě, která se v bezprostředním prostoru státních hranic po opětovné výzvě nezastaví, snaží se uniknout a nemůže být jiným způsobem zadržena;

h) aby v bezprostředním prostoru státních hranic přinutil k zastavení dopravní prostředek, jenž na pokyn nebo výzvu dané podle příslušných předpisů nezastaví.

(2) Příslušník Sboru národní bezpečnosti je oprávněn též použít zbraně, je-li třeba zneškodnit zvíře ohrožující život nebo zdraví osob.

(3) Při použití zbraně je příslušník Sboru národní bezpečnosti povinen dbát nutné opatrnosti, zejména aby nebyl ohrožen život jiných osob, a co nejvíce šetřit život osoby, proti níž služební zákrok

směřuje. Pokud to okolnosti služebního zákroku dovolují, je příslušník Sboru národní bezpečnosti povinen před použitím zbraně použít prostředků uvedených v § 32 odst. 1.

(4) Federální ministerstvo vnitra upraví podrobněji podmínky a způsob použití zbraně příslušníky Sboru národní bezpečnosti.

§ 35

Zvláštní omezení

Při služebním zákroku proti jednotlivé osobě nesmí být použito zbraně, slzotvorného prostředku, obušku, pout a služebního psa proti těhotné ženě, osobě vysokého věku, osobě se zjevnou tělesnou vadou nebo nemocí a dítěti vyjma případů, kdy to povaha útoku vedeného touto osobou proti chráněným zájmům nebo mimořádnost vzniklé situace nezbytně vyžaduje.

§ 36

Služební zákroky jednotek Sboru národní bezpečnosti

Plní-li příslušníci Sboru národní bezpečnosti služební úkoly pod jednotným velením, rozhoduje o použití prostředků a zbraně za podmínek uvedených v § 32 až 35 velitel jednotky.

HLAVA ČTVRTÁ

VZTAHY SBORU NÁRODNÍ BEZPEČNOSTI K JINÝM STÁTNÍM ORGÁNŮM, SOCIALISTICKÝM ORGANIZACÍM A K OBČANŮM

Oddíl první

Vztahy k národním výborům a jiným státním orgánům

§ 37

(1) Při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku plní útvary Veřejné bezpečnosti úkoly, které jim ukládají národní výbory v rozsahu své působnosti, pokud je nemohou zajistit vlastními silami a prostředky.

(2) Za plnění úkolů uložených národními výbory při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku odpovídají náčelníci a velitelé útvarů Veřejné bezpečnosti jak národním výborům, tak i vyšším náčelníkům a velitelům; ve věcech výkonu služby odpovídají a podléhají pouze vyšším náčelníkům a velitelům.

(3) Úkoly při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku ukládají národní výbory v rámci své působnosti příslušným útvarům Veřejné bezpečnosti.

§ 38

Náčelníci a velitelé Sboru národní bezpečnosti, kteří rozhodují o rozmísťování útvarů Veřejné bezpečnosti nebo o zřizování jednotek Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti, jsou povinni si před rozhodnutím vyžádat vyjádření národních výborů příslušných stupňů.

§ 39

V zájmu koordinovaného postupu všech orgánů zúčastněných na zajišťování ochrany veřejného pořádku a v souladu s povinností seznamovat národní výbory se stavem socialistické zákonnosti předkládají příslušné útvary Sboru národní bezpečnosti národním výborům odpovídajících stupňů zprávy o stavu veřejného pořádku v jejich obvodech.

§ 40

Služební zákrok směřující k rozpuštění veřejného shromáždění, manifestace nebo průvodu provádí útvar Sboru národní bezpečnosti na základě rozhodnutí příslušného národního výboru. Bez tohoto rozhodnutí může služební zákrok provést, pokud účastníci veřejného shromáždění, manifestace nebo průvodu páchají trestný čin, přečin nebo přestupek; o služebním zákroku vyrozumí neprodleně příslušný národní výbor.

§ 41

Součinnost útvarů Veřejné bezpečnosti a národních výborů při ochraně veřejného pořádku podrobněji vymezí vláda České socialistické republiky a vláda Slovenské socialistické republiky.

§ 42

Příslušníci Sboru národní bezpečnosti jsou povinni plnit pokyny, které jim v mezích své pravomoci dávají soudy a prokurátoři.

§ 43

Příslušné útvary Sboru národní bezpečnosti poskytnou ochranu osobám pověřeným výkonem rozhodnutí soudu nebo národního výboru, nemohou-li tyto osoby pro ohrožení života nebo zdraví výkon rozhodnutí provést a požádají-li o poskytnutí pomoci.

Oddíl druhý

Vztahy ke státním, družstevním a společenským organizacím a k občanům

§ 44

Sbor národní bezpečnosti spolupracuje při plnění svých úkolů s vedením státních, družstevních a společenských organizací a jejich složek, jakož i s jinými orgány a organizacemi. Zejména s nimi projednává příčiny a podmínky páchání

trestných činů a vzniku jiných protispolečenských jevů a závažnější případy porušení veřejného pořádku; radí se s nimi, upozorňuje na zjištěné nedostatky, popřípadě činí vhodná opatření k nápravě.

§ 45

(1) Sbor národní bezpečnosti spolupracuje při plnění svých úkolů s občany a získává je k aktivní účasti na plnění úkolů podle tohoto zákona.

(2) Dobrovolně se hlásící občané, kteří jsou oddáni socialistickému společenskému a státnímu zřízení a požívají vážnosti a důvěry, mohou být pověřeni plněním některých bezpečnostních úkolů. Jsou-li zevně označeni, mohou mít oprávnění podle § 57, rozhodne-li tak ministr vnitra Československé socialistické republiky.

§ 46

(1) Každý má právo obracet se v mezích tohoto zákona na útvar Sboru národní bezpečnosti s podněty a žádostmi o pomoc. Útvar Sboru národní bezpečnosti je povinen podnět přijmout a požadovanou pomoc v rozsahu své pravomoci poskytnout. Podněty a žádosti, jejichž řešení mu nepřísluší, je útvar Sboru národní bezpečnosti povinen postoupit příslušnému orgánu nebo organizaci, pokud na ně žadatele přímo neodkáže.

(2) Jestliže je to k uplatnění oprávněných nároků nebo ke splnění zákonných povinností na věci zúčastněných osob anebo jen některé z nich nezbytné, zabezpečí příslušníci Sboru národní bezpečnosti na požádání zjištění, popřípadě vzájemnou výměnu osobních údajů těchto občanů tehdy, lze-li to učinit na místě samém.

§ 47

(1) Útvary a příslušníci Sboru národní bezpečnosti jsou oprávněni požadovat při výkonu své pravomoci pomoc od orgánů státní správy, státních a družstevních organizací.

(2) Orgány a organizace uvedené v předchozím odstavci jsou povinny požadovanou pomoc poskytnout, pokud jim v tom nebrání důvody stanovené jinými právními předpisy.

§ 48

Útvary a příslušníci Sboru národní bezpečnosti jsou oprávněni při plnění svých úkolů žádat o pomoc společenské organizace a jejich orgány.

§ 49

Příslušníci Sboru národní bezpečnosti jsou oprávněni v nebezpečí požádat každého o pomoc. Kdo byl požádán o pomoc, je povinen ji poskytnout; nemusí tak učinit, brání-li mu v tom důležitá okolnost nebo jestliže by tím vystavil vážnému ohrožení sebe nebo osobu blízkou.

§ 50

Federální ministerstvo vnitra vydá zásady, podle nichž orgány a organizace spravující majetek v socialistickém vlastnictví provádějí ostrahu tohoto majetku; zároveň stanoví oprávnění pracovníků pověřených ostrahou objektů orgánů a organizací a jejich součinnost s útvary Sboru národní bezpečnosti.

Oddíl třetí

Povolávání jiných orgánů k plnění úkolů Sboru národní bezpečnosti

§ 51

(1) Ministr vnitra Československé socialistické republiky, ministr vnitra České socialistické republiky a ministr vnitra Slovenské socialistické republiky mohou v rozsahu své pravomoci po dohodě s příslušnými ministry nebo vedoucími ústředních orgánů státní správy pověřit plněním úkolů Sboru národní bezpečnosti jiné orgány.

(2) Ministr vnitra Československé socialistické republiky může povolat k plnění úkolů Sboru národní bezpečnosti vojáky vojsk ministerstva vnitra; v mimořádných případech může k plnění úkolů při udržování veřejného klidu, pořádku a bezpečnosti uvnitř státu povolat v dohodě s ministrem národní obrany Československé socialistické republiky vojáky Československé lidové armády v činné službě, po předchozím souhlasu hlavního velitele Lidových milicí příslušníky Lidových milicí, po dohodě s ministrem spravedlnosti České socialistické republiky a ministrem spravedlnosti Slovenské socialistické republiky příslušníky Sborů nápravné výchovy a po dohodě s ministrem vnitra České socialistické republiky a ministrem vnitra Slovenské socialistické republiky příslušníky veřejných požárních útvarů.

(3) Ministr vnitra České socialistické republiky a ministr vnitra Slovenské socialistické republiky mohou v mimořádných případech povolat k plnění úkolů Sboru národní bezpečnosti příslušníky veřejných požárních útvarů a po dohodě s ministrem spravedlnosti České socialistické republiky a ministrem spravedlnosti Slovenské socialistické republiky příslušníky Sborů nápravné výchovy.

(4) Vojáci vojsk ministerstva vnitra, vojáci Československé lidové armády, příslušníci Lidových milicí, Sborů nápravné výchovy a veřejných požárních útvarů povolaní podle odstavců 2 a 3 mají při plnění bezpečnostních úkolů stejná práva a povinnosti jako příslušníci Sboru národní bezpečnosti, pokud příslušný ministr vnitra nerozhodne jinak.

§ 52

(1) K plnění úkolů Sboru národní bezpečnosti při ochraně bojeschopnosti ozbrojených sil může ministr vnitra Československé socialistické republiky v dohodě s ministrem národní obrany Československé socialistické republiky povolat vojáky z povolání Československé lidové armády. Tito vojáci mají práva a povinnosti podle tohoto zákona jako příslušníci Sboru národní bezpečnosti. Jejich přímým nadřízeným je ministr vnitra Československé socialistické republiky, který též rozhoduje ve věcech jejich služebního poměru, s výjimkou rozhodnutí o jeho skončení, o němž může rozhodnout jen po předchozí dohodě s ministrem národní obrany Československé socialistické republiky.

(2) Vojáci uvedení v odstavci 1 zůstávají v činné službě vojáka z povolání, v materiálním, finančním, sociálním a zdravotnickém zabezpečení federálního ministerstva národní obrany. O jejich služebním poměru platí, pokud tento zákon nestanoví jinak, právní předpisy pro vojáky, jakož i vojenské služební předpisy a řády.

§ 53

Z vojáků uvedených v § 52 a z vojáků z povolání vojsk ministerstva vnitra, povolaných k plnění úkolů Sboru národní bezpečnosti, mohou být jmenováni vyšetřovatelé Sboru národní bezpečnosti za stejných podmínek jako z příslušníků Sboru národní bezpečnosti.

HLAVA PÁTÁ

POMOCNÁ STRÁŽ VEŘEJNÉ BEZPEČNOSTI

§ 54

Podmínky členství

(1) Plněním úkolů Sboru národní bezpečnosti při zajišťování ochrany veřejného pořádku, bezpečnosti a plynulosti silničního provozu a ochrany státních hranic mohou být v rozsahu vymezeném tímto zákonem pověřeni členové Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti.

(2) Členem Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti se může stát dobrovolně se hlásící občan, který je oddán socialistickému společenskému a státnímu zřízení, požívá všeobecné vážnosti a důvěry, dosáhl věku 21 let a byl doporučen příslušným národním výborem.

§ 55

Jednotky Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti

(1) Členové Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti se zařazují do jednotek Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti.

(2) Jednotky Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti zřizují a za jejich činnost odpovídají příslušní náčelníci a velitelé Veřejné bezpečnosti.

§ 56

Výkon služby

(1) Členové Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti mohou vykonávat službu s příslušníky Sboru národní bezpečnosti nebo samostatně. Pokud vykonávají službu s příslušníky Sboru národní bezpečnosti, řídí se jejich rozkazy a pokyny.

(2) Při výkonu služby musí být členové Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti zevně označeni a jsou veřejnými činiteli.

(3) Člen Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti se na požádání prokáže průkazem člena Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti.

(4) Každý je povinen uposlechnout pokynů a výzev, které členové Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti vydají v mezích oprávnění, jež jim podle tohoto zákona náležejí.

(5) Za škodu, poškození na zdraví nebo smrt způsobené členu Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti při plnění úkolů Sboru národní bezpečnosti nebo v přímé souvislosti s ním, jakož i za škodu, kterou člen Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti za stejných okolností způsobí jinému, odpovídá stát podle ustanovení § 59.

§ 57

Oprávnění při výkonu služby

(1) Členové Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti jsou při výkonu služby oprávněni

a) do příchodu příslušníků Sboru národní bezpečnosti na místo činu za účelem zjištění a zajištění důkazů požadovat vysvětlení od každého, kdo může přispět k objasnění skutečností nutných pro zjištění trestného činu, přečinu nebo přestupku;

b) na místě napomenout občana, který porušil veřejný pořádek;

c) vyzvat občana, který porušil veřejný pořádek, aby prokázal svou totožnost;

d) vyzvat osobu, která nemůže hodnověrně prokázat svou totožnost nebo která výtržnostmi nebo jiným nepřístojným chováním narušuje veřejný pořádek, jakož i osobu, která byla přistižena při páchání trestného činu nebo přečinu, aby je následovala na nejbližší útvar Sboru národní bezpečnosti;

e) zastavit vozidlo, jehož řidič se dopustil závažného porušení předpisů o bezpečnosti a plynulosti silničního provozu a požadovat od něho předložení dokladů předepsaných pro řízení a provoz vozidla;

f) zakázat jízdu řidiči, jehož schopnost k řízení je snížena vlivem alkoholu nebo z jiného vážného důvodu;

g) je-li nebezpečí z prodlení, provést nezbytné úkony k zajištění místa, na kterém byl spáchán trestný čin, přečin nebo přestupek.

(2) Vykonávají-li členové Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti službu s příslušníkem Sboru národní bezpečnosti, mohou použít obušku a slzotvorného prostředku, a to podle pokynů příslušníka Sboru národní bezpečnosti a za podmínek stanovených tímto zákonem.

§ 58

Úprava ostatních poměrů členů Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti

Federální ministerstvo vnitra po dohodě s ministerstvem vnitra České socialistické republiky a s ministerstvem vnitra Slovenské socialistické republiky stanoví organizaci Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti, způsob výběru jejích členů a ukončení členství v ní; dále stanoví způsob výkonu služby, udělování odměn, zevní označení a slib členů Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti, popřípadě jiných občanů dobrovolně se hlásících k plnění úkolů Sboru národní bezpečnosti, zejména při ochraně státních hranic Československé socialistické republiky.

HLAVA ŠESTÁ

NÁHRADA ŠKODY

§ 59

(1) Došlo-li u občana k poškození na zdraví nebo k jeho smrti v souvislosti s pomocí, kterou poskytl Sboru národní bezpečnosti nebo jeho příslušníkům na jejich žádost nebo s jejich vědomím, uhradí škodu tím vzniklou stát obdobně podle předpisů o odškodňování pracovních úrazů pracovníků. Vláda Československé socialistické republiky může nařízením stanovit

a) v kterých případech a v jakém rozsahu náleží občanu, který poskytl pomoc, vedle nároků na náhradu škody podle pracovněprávních předpisů jednorázové mimořádné odškodnění;

b) v kterých případech a jak se zvyšuje jednorázové odškodnění náležející podle pracovněprávních předpisů pozůstalým po občanu, který poskytl pomoc, a kdy lze takové odškodnění přiznat osobám, které byly na občana, který poskytl pomoc, odkázány výživou.

(2) Občanu se hradí též škoda na věcech, která mu vznikla v souvislosti s poskytnutím této pomoci. Přitom se hradí skutečná škoda, a to uvedením v předešlý stav; není-li to dobře možné nebo účelné, hradí se v penězích. Poškozenému však může být přiznána úhrada nákladů spojených s pořízením nové věci náhradou za věc poškozenou.

(3) Stát hradí i škodu, kterou občan způsobil v souvislosti s pomocí poskytnutou Sboru národní bezpečnosti nebo jeho příslušníkům.

(4) Stát může nahradit škodu nebo vzniklé náklady i tehdy, nešlo-li o pomoc poskytnutou za podmínek uvedených v odstavci 1.

(5) Podle zásad, které vydá federální ministerstvo vnitra v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí a s federálním ministerstvem financí, může stát přiznat náhradu i jiné škody nebo újmy, která vznikla osobě, jež poskytla pomoc Sboru národní bezpečnosti nebo jeho příslušníkům.

(6) Právo státu na náhradu škody vůči tomu, kdo za ni poškozenému odpovídá podle občanského zákoníku, není předchozími ustanoveními dotčeno.

(7) Náhradu škody podle odstavců 1 až 5 poskytuje v zastoupení státu federální ministerstvo vnitra nebo ministerstvo vnitra České socialistické republiky nebo ministerstvo vnitra Slovenské socialistické republiky za útvary jimi řízené.

HLAVA SEDMÁ

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 60

Povinnost mlčenlivosti

(1) Příslušníci Sboru národní bezpečnosti, členové Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti a ostatní osoby, které plní úkoly Sboru národní bezpečnosti na základě tohoto zákona, jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dověděli při výkonu služby nebo v souvislosti s ním a které v zájmu zabezpečení úkolů podle tohoto zákona nebo v zájmu zúčastněných osob vyžadují, aby zůstaly utajeny před nepovolanými osobami.

(2) Každý, koho útvary nebo příslušníci Sboru národní bezpečnosti požádají v mezích tohoto zákona o poskytnutí pomoci a tuto pomoc poskytne, je povinen, byl-li řádně poučen, zachovávat mlčenlivost o všem, co se v souvislosti s požadovanou nebo poskytnutou pomocí dověděl.

(3) Ministr vnitra Československé socialistické republiky stanoví podmínky zproštění povinnosti mlčenlivosti.

(4) Ustanoveními předchozích odstavců nejsou dotčeny předpisy o ochraně státního tajemství.

§ 61

Přechodné ustanovení

Členy Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti podle tohoto zákona jsou občané, kteří k počátku jeho účinnosti byli členy Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti podle dosavadních předpisů.

§ 62

Zrušovací ustanovení

(1) Zrušují se:

1. zákon č. 70/1965 Sb., o Sboru národní bezpečnosti, ve znění zákona č. 29/1968 Sb.;

2. vyhláška federálního ministerstva vnitra č. 76/1971 Sb., o Pomocné stráži Veřejné bezpečnosti.

(2) Právní předpisy[5]) vydané podle zákona č. 70/1965 Sb. se považují za předpisy vydané podle tohoto zákona; výkon práv a povinností osob pověřených na základě těchto předpisů plněním bezpečnostních úkolů se však řídí tímto zákonem.

§ 63

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1974.

Dr. **Štrougal** v. r.
též na místě presidenta republiky
podle čl. 64 ústavního zákona
o československé federaci

Indra v. r.

---

[5]) V platnosti zůstávají:

1. vyhláška ministra vnitra č. 30/1971 Sb., o pověření příslušníků Lidových milicí plněním některých bezpečnostních úkolů;

2. vyhláška ministerstva národní bezpečnosti č. 66/1953 Ú. l., o úkolech a působnosti závodní stráže, ve znění vyhlášky č. 320/1953 Ú. l. (č. 98/1953 Ú. v. a č. 365/1953 Ú. v.);

3. nařízení ministra vnitra č. 40/1957 Sb., o zevním označení Pomocníků Pohraniční stráže;

4. RMV č. 30/1965 (Směrnice upravující postup při některých služebních zákrocích příslušníků Sboru národní bezpečnosti).

41

ÚSTAVNÍ ZÁKON

Slovenské národní rady

ze dne 23. dubna 1974

o souhlasu ke změně hranic Slovenské socialistické republiky

Slovenská národní rada se usnesla na tomto ústavním zákoně:

§ 1

Slovenská národní rada souhlasí se změnou hranic Slovenské socialistické republiky podle Smlouvy mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o společných státních hranicích podepsané ve Vídni dne 21. prosince 1973.

§ 2

Tento ústavní zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Klokoč v. r.

Dr. **Colotka** v. r.

42

VYHLÁŠKA

federálního ministerstva vnitra

ze dne 6. května 1974

o prokazování příslušnosti ke Sboru národní bezpečnosti

Federální ministerstvo vnitra stanoví podle § 17 zákona č. 40/1974 Sb., o Sboru národní bezpečnosti (dále jen „zákon"):

§ 1

(1) Příslušníci Sboru národní bezpečnosti (dále jen „příslušníci") při výkonu své pravomoci, stanovené zákonem a jinými právními předpisy, prokazují příslušnost ke Sboru národní bezpečnosti těmito způsoby:

a) stejnokrojem příslušníka;

b) služebním průkazem;

c) odznakem kriminální služby;

d) ústním prohlášením.[1])

(2) Prokazování příslušnosti podle odstavce 1 se řídí tím, zda příslušníci vykonávají svou pravomoc ve stejnokroji nebo v občanském oděvu, charakterem konkrétních služebních úkonů, zákroků nebo ostatní služební činnosti (dále jen „služební úkon").

[1]) Např. slovy: „Zde příslušník SNB", „Kriminální služba SNB".

§ 2

Příslušníci, kteří vykonávají svou pravomoc ve stejnokroji, prokazují příslušnost ke Sboru národní bezpečnosti stejnokrojem a podle okolností ústním prohlášením; služebním průkazem pouze:

a) při vstupu do podniků, závodů, úřadů, ústavů apod., kde je vstup kontrolován členem závodní stráže nebo jinou oprávněnou osobou;

b) při služebním úkonu na žádost občana.

§ 3

Příslušníci, kteří vykonávají svou pravomoc v občanském oděvu, prokazují příslušnost ke Sboru národní bezpečnosti před započetím služebního úkonu ústním prohlášením a služebním průkazem nebo odznakem kriminální služby.

§ 4

Vojáci vojsk ministerstva vnitra, Československé lidové armády, příslušníci Lidových milicí, Sboru nápravné výchovy a veřejných požárních útvarů, kteří jsou povoláni podle § 51 odst. 1 a odst. 2 a § 52 odst. 1 zákona k plnění úkolů Sboru národní bezpečnosti, prokazují toto své oprávnění:

a) svým předepsaným stejnokrojem se zevním označením „SNB“[2]) a podle okolností ústním prohlášením; v případech uvedených v § 2 písm. a) a b) jsou vždy povinni prokázat se průkazem potvrzujícím oprávnění k plnění úkolů Sboru národní bezpečnosti;

b) ústním prohlášením a průkazem potvrzujícím oprávnění k plnění úkolů Sboru národní bezpečnosti, vykonávají-li pravomoc v občanském oděvu.

§ 5

Příslušníci při výkonu své pravomoci a osoby uvedené v § 4, které jsou oprávněny plnit úkoly Sboru národní bezpečnosti, nesmějí v žádném případě doklady uvedené v § 1 písm. b) a c) a § 4 písm. b) vydat z ruky, ale na žádost je dávají pouze k nahlédnutí, popřípadě sdělí jejich číslo. Přitom nesdělují své jméno, hodnost a funkci.

§ 6

(1) Příslušníci a osoby uvedené v § 4 při výkonu své pravomoci ve stejnokroji nejsou povinni, s výjimkou ústního prohlášení, prokazovat příslušnost ke Sboru národní bezpečnosti nebo oprávnění plnit jeho úkoly, ani když jsou o to požádáni:

a) zakročují-li pod jednotným velením při mimořádných událostech a jiných hromadných akcích ohrožujících veřejný pořádek;

b) při ostraze objektů a jiné obdobné službě;

c) osobám, kterých se služební úkon dotýká, zejména

— podnapilým a které se dopouštějí výtržností nebo jiného nepřístojného chování,

— přistiženým při páchání úmyslného trestného jednání,

— ozbrojeným střelnou nebo bodnou zbraní, zbraní hromadné účinnosti nebo jiným předmětem způsobilým vážně ohrozit život nebo zdraví lidí,

— nebezpečným pachatelům,

— uprchlým z výkonu trestu nebo vazby,

— které na příkaz prokurátora nebo soudu mají být zadrženy a dodány do vazby nebo na příkaz soudu dodány do výkonu trestu,

— na které je vyhlášeno celostátní pátrání,

— předvedeným, předvolaným nebo těm, které se dostavily za účelem oznámení nebo dotazu do služební místnosti Sboru národní bezpečnosti.

(2) Příslušníci nebo osoby uvedené v § 4, vykonávají-li svou pravomoc v občanském oděvu v případech uvedených v předchozím odstavci, jsou povinni prokázat příslušnost ke Sboru národní bezpečnosti nebo oprávnění plnit jeho úkoly ústním prohlášením; jiným způsobem, tj. služebním průkazem, odznakem kriminální služby nebo průkazem prokazujícím oprávnění k plnění úkolů Sboru národní bezpečnosti prokazují příslušnost jen tehdy, jestliže to okolnosti dovolují.

§ 7

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. července 1974.

Ministr:

Doc. Dr. **Obzina**, CSc v. r.

[2]) Páska žluté barvy s černými písmeny „SNB“ umístěná na levé paži.

43

VYHLÁŠKA

federálního ministerstva vnitra

ze dne 6. května 1974

o Pomocné stráži Veřejné bezpečnosti

Federální ministerstvo vnitra stanoví po dohodě s ministerstvem vnitra České socialistické republiky a ministerstvem vnitra Slovenské socialistické republiky podle § 58 zákona č. 40/1974 Sb., o Sboru národní bezpečnosti:

§ 1

(1) Členství v Pomocné stráži Veřejné bezpečnosti vzniká složením slibu do rukou náčelníka okresního oddělení Veřejné bezpečnosti nebo jeho zástupce. Tento slib zní:

„Já, člen Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti, slavnostně slibuji, že budu chránit Československou socialistickou republiku, zájmy dělnické třídy, všeho pracujícího lidu a aktivně přispívat k ochraně veřejného pořádku, bezpečnosti osob a majetku. Při své činnosti budu dodržovat zákony a jiné právní předpisy a zachovávat státní tajemství. Tak slibuji!".

(2) Po složení slibu předá náčelník okresního oddělení Veřejné bezpečnosti nebo jeho zástupce členovi Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti průkaz člena Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti a rukávovou pásku Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti.

§ 2

(1) Zevním označením člena Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti ve smyslu § 57 odst. 2 zák. č. 40/1974 Sb., o Sboru národní bezpečnosti, je rukávová páska Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti, která se nosí na levém záloktí

(2) Rukávová páska je žluté barvy, 105 mm široká s modrými písmeny „PS VB" o výšce 35 mm a šířce 20 mm.

§ 3

Členové Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti jsou povinni:

a) při výkonu své funkce zachovávat zákony a jiné právní předpisy, při jednání musí vystupovat rozvážně a zdvořile a dbát na náležitou vážnost, čest a důstojnost občanů a svoji vlastní;

b) aktivně plnit úkoly Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti, zvyšovat své politické a odborné znalosti a prokazovat připravenost pro plnění úkolů ve stanoveném rozsahu.

§ 4

Za mimořádný výkon služby a výsledky v práci mohou být členům Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti uděleny věcné a peněžité odměny.

§ 5

(1) Náčelník okresního oddělení Veřejné bezpečnosti musí uvolnit z Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti člena, který o to požádá.

(2) Náčelník okresního oddělení Veřejné bezpečnosti může zbavit člena Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti členství, jestliže náležitě neplní své povinnosti nebo dopustí-li se jednání, které je s funkcí člena Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti neslučitelné.

§ 6

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. července 1974.

Ministr:

Doc. Dr. **Obzina**, CSc. v. r.

OZNÁMENÍ O VYDÁNÍ OBECNÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Federální ministerstvo vnitra

vydalo

— podle § 5 odst. 1 zákona č. 40/1974 Sb., o Sboru národní bezpečnosti, **nařízení ministra vnitra ČSSR č. 17** ze dne 6. května 1974 **o pověření útvarů Sboru národní bezpečnosti zajišťováním úkolů podle zákona č. 102/1971 Sb., o ochraně státního tajemství,** s účinností od 1. července 1974.

Nařízením se pověřuje Sbor národní bezpečnosti — složka Státní bezpečnosti plněním úkolů, které vyplývají pro federální ministerstvo vnitra ze zákona o ochraně státního tajemství a z nařízení vlády ČSSR č. 148/1971 Sb., o ochraně hospodářského a služebního tajemství.

Do tohoto nařízení je možno nahlédnout na krajských správách SNB a na federálním ministerstvu vnitra;

— podle § 16 odst. 3 zákona č. 40/1974 Sb., o Sboru národní bezpečnosti, **nařízení ministra vnitra ČSSR č. 15** ze dne 6. května 1974, **kterým se upravuje způsob a rozsah zákroků nebo nezbytných opatření příslušníků Sboru národní bezpečnosti mimo službu,** s účinností od 1. července 1974.

Nařízením se jednak stanoví, které zákroky nebo opatření nezbytná k odstranění bezprostředního ohrožení je příslušník povinen provést i v době, kdy je mimo službu, a jednak omezuje pro některé příslušníky rozsah oprávnění a povinností za určitých situací, kdy plní jiné úkoly apod.

Nařízení je k nahlédnutí (s výjimkou článku 3) na okresních odděleních Veřejné bezpečnosti, krajských správách SNB, ministerstvu vnitra ČSR, ministerstvu vnitra SSR a federálním ministerstvu vnitra;

— podle § 33 odst. 3 a podle § 34 odst. 4 zákona č. 40/1974 Sb., o Sboru národní bezpečnosti, **nařízení ministra vnitra ČSSR č. 16** ze dne 6. května 1974 **o prostředcích, které příslušníci Sboru národní bezpečnosti používají při služebních zákrocích,** s účinností od 1. července 1974.

Nařízení podrobně upravuje podmínky použití mírnějších prostředků a zbraně příslušníky Sboru národní bezpečnosti a příslušníky Československé lidové armády, Lidových milicí, Sboru nápravné výchovy a veřejných požárních útvarů, pokud plní úkoly Sboru národní bezpečnosti.

Příloha nařízení obsahuje výklad pojmů.

Nařízení nahrazuje rozkaz ministra vnitra ze dne 27. července 1965 oznámený v částce 40/1965 Sb.

Do nařízení s výjimkou části III a V je možno nahlédnout na okresních odděleních Veřejné bezpečnosti, krajských správách SNB, ministerstvu vnitra ČSR, ministerstvu vnitra SSR a federálním ministerstvu vnitra.

Federální statistický úřad v součinnosti s Českým statistickým úřadem a Slovenským statistickým úřadem

vydal podle § 35 odst. 2 zákona č. 21/1971 Sb., o jednotné soustavě sociálně ekonomických informací:

1. **výnos, kterým se mění a doplňují směrnice „14 VO"** (Č. Vk 1079/74-75 ze dne 28. 11. 1973).

V návaznosti na usnesení vlády ČSSR č. 30/1973 o opatřeních v oblasti maloobchodních cen v roce 1973 a na požadavky Státní plánovací komise a ministerstev obchodu ČSR a SSR se tímto předpisem mění a doplňují směrnice k státním statistickým výkazům pro vykazující jednotky „14 VO" za úsek vnitřní obchod a veřejné stravování, platné od r. 1973 v tom směru, že se provádí úprava vysvětlivek u výkazu MOb 1-04 A, B, C, u výkazu Práce 2-04/VO, u výkazu VO S 1-01 B spolu se změnou předkládací lhůty, dále se ruší výkazy VO S 1-01 B a nahrazuje se sestavou „PAS 2" a v důsledku toho se mění i oddíl III Vysvětlivky k výkazu VO S 1-01 B.

Výnos nabývá účinnosti dnem vyhlášení, tj. 18. března 1974 s tím, že vykazující jednotky jsou povinny podle něho postupovat již při vyplňování výkazů za 2. pololetí roku 1973; výnos byl uveřejněn ve Zpravodaji ústředních statistických orgánů v částce 1/1974 pod poř. č. 1;

2. **výnos, kterým se mění a doplňují směrnice „5 Iv"** (Č. Vk 1169/74-75 ze dne 27. 12. 1973).

Tímto předpisem se mění a doplňují směrnice k státním statistickým výkazům pro vykazující jednotky „5 Iv" za úsek investiční výstavba, platné od 1. 1. 1973 v tom směru, že ve všech ustanoveních, kde je odvolání na § 288 až 293 hospodářského zákoníku (odevzdání a převzetí) se toto odvolání ruší a nahrazuje se odvoláním na nový závazný vzor zápisu o odevzdání a převzetí dokončené dodávky bytové výstavby nebo její dokončené části podle § 292 hospodářského zákoníku; dále v oddílu III jsou nově podrobně stanoveny jednotlivé druhy brigádnických neinvestičních prací (které NV řídí a organizuje).

Výnos nabývá účinnosti dnem vyhlášení, tj. 18. března 1974 s tím, že vykazující jednotky jsou povinny podle něho postupovat již při vyplňování výkazů za měsíc leden 1974; výnos byl uveřejněn ve Zpravodaji ústředních statistických orgánů v částce I/1974 pod poř. č. 2;

3. **výnos, kterým se mění a doplňují směrnice „6 Iv Byt"** (Č. Vk 1170/74-75 ze dne 27. 12. 1973).

Předpis se týká úprav směrnic k státním statistickým výkazům pro vykazující jednotky „6 Iv Byt" za úsek bytová výstavba, platných od 1. 1. 1972 v důsledku zavedení nového závazného vzoru zápisu o odevzdání a převzetí dokončené dodávky bytové výstavby nebo její dokončené části podle § 292 hospodářského zákoníku.

Výnos nabývá účinnosti dnem vyhlášení, tj. 18. března 1974 s tím, že vykazující jednotky jsou povinny podle něho postupovat již při vyplňování výkazů za bytové objekty, dokončené počínajíc lednem 1974; výnos byl uveřejněn ve Zpravodaji ústředních statistických orgánů v částce 1/1974 pod poř. č. 3;

4. **výnos, kterým se mění a doplňují směrnice „7 Stav"** (Č. Vk 1163/74-75 ze dne 17. 12. 1973).

Předpis se týká úprav směrnic k státním statistickým výkazům pro vykazující jednotky „7 Stav" za úsek stavebnictví, platných od 1. 1. 1973 v důsledku zavedení nového závazného vzoru zápisu o odevzdání a převzetí dokončené dodávky bytové výstavby nebo její dokončené části podle § 292 hospodářského zákoníku a změny předkládací cesty měsíčního rychlého hlášení Stav VP 2-12 u stavebních podniků v působnosti ministerstva stavebnictví ČSR.

Výnos nabývá účinnosti dnem vyhlášení, tj. 18. března 1974 s tím, že vykazující jednotky jsou povinny podle něho postupovat již při vyplňování výkazů za měsíc leden 1974; výnos byl uveřejněn ve Zpravodaji ústředních statistických orgánů v částce 1/1974 pod poř. č. 4;

5. **výnos, kterým se mění a doplňují směrnice „23/2 Ceny V"** (Č. Vk 1179/74-75 ze dne 17. I. 1974).

Tímto předpisem se mění a doplňují směrnice k státním statistickým výkazům pro vykazující jednotky „23/2 Ceny V" za úsek velkoobchodní ceny v průmyslu, platné od 1. 1. 1973 v tom směru, že se mění a doplňují příslušné vysvětlivky k výkazu Ceny 5/04 a výchozí období z 31. 12. 1972 se mění u tohoto výkazu na 31. 12. 1973 (74, 75) a dále se nově upravují předkládací cesty výkazu Ceny 1/04 a výkazu Ceny 5/04.

Výnos nabývá účinnosti dnem vyhlášení, tj. 18. března 1974 a byl uveřejněn ve Zpravodaji ústředních statistických orgánů v částce 1/1974 pod poř. č. 5;

6. **výnos, kterým se mění a doplňují směrnice „27 Prům A"** (Č. Vk 1177/74-75 ze dne 29. 12. 1973).

Ke zpřesnění kontroly plnění hospodářských plánů a v souvislosti se zřízením federálního ministerstva hutnictví a těžkého strojírenství a federálního ministerstva všeobecného strojírenství na základě ústavního zákona č. 157/1973 Sb. se upravují některá ustanovení směrnic k státním statistickým výkazům pro vykazující jednotky „27 Prům A" za úsek základní ukazatelé vybraných hospodářských organizací, platných od 1. 1. 1973.

Výnos nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1974 a použije se poprvé pro sestavení a předložení výkazu Prům A 1-12 za leden 1974; byl uveřejněn ve Zpravodaji ústředních statistických orgánů v částce 2—3/1974 pod poř. č. 1.

Do všech předpisů Federálního statistického úřadu uvedených v tomto oznámení je možno nahlédnout u všech ústředních a oblastních orgánů státní statistiky.

Vydavatel: Federální statistický úřad — **Redakce** 118 16 Praha 1 Malá Strana Tržiště 9, telefon 53 38 41 až 49 — **Administrace:** Statistické a evidenční vydavatelství tiskopisů, n. p. 118 16 Praha 1 Malá Strana, Tržiště 9 — telefon 53 38 41 až 49 — Vychází podle potřeby — Roční předplatné je stanoveno za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku podle výměru ČÚD č. 1846/22/71 a SÚD č. 700 C/71 MC ze dne 22. 10. 1971 — **Roční předplatné činí 68,— Kčs** a vybírá se v I čtvrtletí — Zrušení odběru se uznává jen ke konci každého kalendářního čtvrtletí nejpozději 10 dnů před stanoveným datem — Frankované reklamace se uznávají jen dojdou-li do 15 dnů po vydání reklamované částky — **Účet pro předplatné** SBČs Praha 1 — účet č. 10,11 0328 1 — Novinová sazba povolena poštou Praha 07 číslo 313-348 Be 55 — **Tiskne:** Státní tiskárna, n. p., závod 1, Praha 1 - Malá Strana, Karmelitská 6.

Dohlédací pošta — Praha 07